

*Poslije samo godinu dana
svećeničkoga života
ovaj je mladi fratar završio u
jednoj od mnogih masovnih
grobnica u okolici Maribora*

fra **Tihomir ZUBAC**

27 godina

kapelan u Grudama

Franjevačka hercegovačka provincija - Mostar

Roden je 25. siječnja 1918. u Gradničima, od oca Jure i majke Anice, rod. Primorac. Pučku školu završio je u rodnome mjestu, franjevačku klasičnu gimnaziju u Širokom Brijegu, a bogosloviju u Mostaru. Franjevački habit odjenuo je 1935. na Humcu i tako postao članom Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Marijina. Za svećenika je zaređen u Mostaru 1943. godine. Služio je kao kapelan u Grudama. Partizani su ga ubili u svibnju 1945. negdje u okolici Maribora.

Mladi svećenik fra Tihomir Zubac samo je jednu godinu služio u Grudama. Želeći pobjeći od komunističkog noža ili metka, povlačio se u proljeće 1945. sa svim Hrvatima prema Zagrebu i Sloveniji, a negdje u okolici Maribora je i ubijen. Na najvećem hrvatskom groblju na svijetu, o kojemu Hrvatska, nažalost, ne brine, počivaju kosti ovoga mladog svećenika.

Pregovara se o Piranskom zaljevu, o Svetoj Geri, o hidroelektrani Krško, a nitko još nije počeo razgovor o najvećem hrvatskom groblju koje se nalazi u okolici Maribora. Brigu o tom groblju Slovenci bi trebali prepustiti nama Hrvatima. Da bi se to dogodilo, najprije Hrvati moraju biti zainteresirani za posmrtno ostatke svojih mučenika, a to se još nije dogodilo.

Najbliža rođakinja fra Tihomira Zubca, Vinka Pehar, čiji je otac bio fra Tihomirov brat, ispričala je sljedeće:

U našoj obitelji je postojalo uvjerenje da je fra Tihomir bježao prema Sloveniji i Austriji i zadnji put je viden negdje u Sloveniji kod Maribora, gdje je i završio...

Ugledni hrvatski povjesničar Oton Knezović svjedoči o marševima smrti koje je i sam proživio. Broj hrvatskih žrtava u Mariboru procjenjuje na 40 000. U autobiografskom opisu toga događaja *Pokolji Hrvatske vojske 1945.* (1960.) napisao je:

Kasnije, vidjele su se tisuće i tisuće glava kako probijaju (iz jarka), a desili su se još užasniji prizori i kolale su priče među starijima (tj. među slovenskim

pučanstvom). Mnogi su mi od njih rekli kako bi radlje izabrali da se njih pokopa u one jarke s Hrvatima, nego da dalje žive na tome mjestu i gledaju te užasne grobove u jarcima za čitav život...

Dr. fra Andrija Nikić u knjizi *Hercegovački franjevački mučenici* (1992.) o njemu piše:

Bavio se književnošću, pjesništvom i povijesnim istraživanjem. Još kao širokobriješki dak organizirao je razne sekcije za vanškolsku izobrazbu u pjesništvu, govorništvu i opću izobrazbu. Bio je veliki rodoljub, čime je kitto nastavnii program.

Uz svoj župski i svećenički posao, fra Tihomir se bavio i spisateljskim radom. Mnogi su njegovi prozni i pjesnički radovi objavljeni u raznim glasilima. Šteta što se netko nije sjetio pa objavio književna i pjesnička djela svih svećenika-mučenika, jer se i kroz njih može vidjeti njihova duša i njihov karakter.

Izvori i literatura:

Iskaz Vinke Pehar, 20. 3. 1993.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hercegovački franjevački mučenici*, Mostar, 1992., str. 221-222.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hrvatske žrtve rata u Hercegovini*, Mostar, 1995., str. 43.